# Η ενδυμασία ανδρών και γυναικών (π. Αθανάσιος Μυτιληναίος)

**Categories :** ΘΕΟΛΟΓΙΑ

**Date :** 20 Ιουνίου, 2017

### Λίγα λόγια γιά τή μόδα

«Τί εἶναι μόδα; Ἡ λέξη εἶναι ξένη, εἶναι τό «mode», πέρασε στήν γλῶσσα μας μέ τήν ἴδια λέξη, καί τό d τό κάναμε δ. Ἑλληνικά λέγεται «**συρμός**». Συρμός ἤ μόδα θά πεῖ: Ἡ ἀντίληψη πού ἔχει ἕνα κοινωνικό σύνολο γιά κάποια πράγματα μέσα στή ζωή ἤ γιά τή ζωή. Γιά παράδειγμα, πῶς θά ντυθοῦμε, νά εἴμαστε κάτω ἀπό τόν ἴδιο συρμό, τή μόδα. Σήμερα δέν φορᾶνε φουστανέλες οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά φορᾶνε οἱ ἄνδρες αὐτά, τά ὁποῖα λέγονται «φράγκικα ροῦχα». Παλιά, τά ραφτάδικα, εἰδικά στά χωριά, ἔγραφαν ἀπό ἔξω: «Ἑλληνοράφτης», δηλαδή ὁ ράφτης πού ράβει φουστανέλες. Στίς πόλεις παλιά ἔγραφαν οἱ ραφτάδες: «Φραγκοράφτης», ἐν ἀντιθέσει μέ τό «ἑλληνοράφτες», γι' αὐτό λέγονταν «φραγκοράφτες». Θά πεῖ: Αὐτός πού ράβει παντελόνια. Ὑπῆρξε ἐποχή, ὁ συρμός, ἡ μόδα, πού φοροῦσαν φουστανέλες οἱ ἄνδρες. Σήμερα φορᾶμε παντελόνια, δέν φορᾶμε φουστανέλες. Ἡ μόδα λοιπόν εἶναι ἕνας τρόπος νά ντυθοῦμε, ἕνας τρόπος τί θά φᾶμε, ἕνας τρόπος πῶς θά χτίσομε τό σπίτι μας, νά εἶναι ἴδιο μέ τά ἄλλα.
Θυμᾶμαι, προπολεμικῶς, κυκλοφοροῦσε κάποιος, Μιχάλη τόν ἔλεγαν, στόν τόπο πού ἔμενα, καί φοροῦσε ἀρχαῖο χιτῶνα καί ἱμάτιο ἀπό πάνω, φοροῦσε πέδιλα ἀρχαιοπρεπῆ, καί τόν ἔλεγαν: «Ὁ Μιχάλης ὁ ἀρχαῖος». Ὅλοι τόν κοιτοῦσαν. Καμάρωνε νά περπατᾶ ἔτσι, καθόταν στό ζαχαροπλαστεῖο μέ τήν ἀρχαιοπρεπῆ του στολή, ἦταν ἄλλο πρᾶγμα, τόν ἔπαιρναν τά πιτσιρίκια ἀπό πίσω. Καταλαβαίνετε, δέν πρέπει νά εἶναι κανείς ντεμοντέ, δηλαδή ἔξω ἀπό τή μόδα, νά ντυθοῦμε ὅλοι τό ἴδιο, εἶναι ὁ συρμός, ἡ μόδα.

Εἶναι καί κάτι ἀκόμη ἡ μόδα, ἐδῶ θέλω νά προσέξετε.**Ἡ μόδα εἶναι καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο σκεπτόμαστε**. Σήμερα λένε οἱ ἄνθρωποι, ὅταν δοῦνε μία ἰδέα, μία ἀντίληψη διαφορετική, πού ἀνήκει ἴσως σέ κάποια ἄλλη ἐποχή, λένε: «Αὐτό εἶναι παλιό, εἶναι ντεμοντέ, εἶναι ἐκτός μόδας, πρέπει νά σκεπτόμαστε ὅπως σκέπτονται σήμερα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι». Ὥστε ἡ μόδα δέν περιορίζεται μόνο σέ κάποια ἐξωτερικά πράγματα, ἀλλά καθορίζει καί τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι σκέπτονται.
Τό νά ντυθεῖς ὅπως ντύνονται οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς σου δέν εἶναι κακό. Πῶς ντύνονται οἱ ἄντρες; Μέ παντελόνι καί σακάκι. Πῶς ντύνονταν οἱ γυναῖκες; Μέ φουτσάνι, πού ἦταν ποδήρης χιτώνας, ἕως τόν ἀστράγαλο. Τώρα εἶναι πιό πάνω, ἀρκεῖ νά εἶναι σεμνό. Αὐτό τό καταλαβαίνομε, δέν θά σταθοῦμε ἔξω ἀπό τήν ἐποχή μας, ἀλλά ἐκεῖνο τό ὁποῖο θά πρέπει νά προσέξομε εἶναι τό πῶς ἡ ἐποχή μας

σκέπτεται καί ἄν αὐτό ἀποτελεῖ οὐσιῶδες στοιχεῖο τῆς μόδας. Πρέπει νά τό προσέξομε, ἄν πρέπει ἔτσι νά σκεπτόμαστε ἤ ὄχι.

Συμπέρασμα: Δέν θά βγῶ ἀπό τήν ἐποχή μου, θά εἶμαι στήν ἐποχή μου μέσα. Πῶς ντύνεστε; Ὅπως ντύνεστε. Μήν κοιτᾶτε πού παλιότερα τά ἀνδρικά κουστούμια ἔβαζαν πέντε κουμπάκια στό μανίκι, τήν ἄλλη χρονιά ἡ μόδα ἔλεγε τρία κουμπάκια στό μανίκι, τή μία χρονιά ἡ μόδα ἔλεγε στό σακάκι ὁ γιακάς νά εἶναι κλειστός, τήν ἄλλη χρονιά τό σακάκι νά ἔχει μεγάλα πέτα. Αὐτά τώρα ... μικρολεπτομέρειες, γιά νά ἀλλάζουμε, νά ἔχομε δουλειά νά βρισκόμαστε. Αὐτά εἶναι μικρολεπτομέρειες καί δέν ἔχουν πάρα πολλή σημασία. Μήν εἶστε κυνηγοί αὐτῆς τῆς μόδας, θά ντυθοῦμε σέ ἕναν μέσον ὅρον, πού ὑπάρχει στήν ἐποχή μας. Γιά τόν ἄνδρα τί εἶναι; Σακάκι, παντελόνι. Μήν τρέχομε στίς μικροδιαφοροποιήσεις, λίγο πιό στενό, ἤ νά εἶναι καμπάνα τό παντελόνι, τίποτε. Θά ἔχομε μία συντηρητικότητα, μήν σπεύδομε νά ἀκολουθοῦμε τά δεδομένα τῆς μόδας.

Ἡ μόδα ἔχει καί ἕνα ἄλλος μέρος: Τό πῶς σκεπτόμαστε. Αὐτό θά τό προσέξομε. Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ μόδα εἶναι στούς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου τούτου. Μήπως καί οἱ ἅγιοι δέν ντύθηκαν μέ τή μόδα τῆς ἐποχῆς των; Ὅταν ἐμεῖς φορᾶμε ράσα, ξέρετε τί εἶναι; Εἶναι ἡ μόδα μιᾶς περασμένης ἐποχῆς, πού δέν ἐξελίχθηκε. Ὁ Χριστός φοροῦσε τά ροῦχα τῆς ἐποχῆς. Ἀλλά στό θέμα τῆς νοοτροπίας, τό πῶς σκέφτεται ὁ κόσμος, θά πρέπει νά προσέξομε πολύ.

Ὁ κόσμος βρίσκεται μακριά ἀπό τό Θεό, σκέπτεται ὑλιστικά, ἀθεϊστικά, ἁμαρτωλά, καί λέμε ὅτι μόδα εἶναι σήμερα νά διασκεδάζομε μέ αὐτόν τόν τρόπο, νά πηγαίνομε σέ καφετέριες. Ἐδῶ πρέπει νά συμβαδίσομε μέ τή μόδα; Ὄχι, αὐτά εἶναι ἡ νοοτροπία τοῦ κόσμου τούτου. Εἶναι αὐτό πού λέγει ἡ Ἁγία Γραφή: «*Μή ἀγαπᾶτε τόν κόσμον, μηδέ τά ἐν τῷ κόσμῳ*». Αὐτά πού εἶναι μέσα στόν κόσμο εἶναι οἱ νοοτροπίες τοῦ κόσμου, τό πῶς σκέπτεται ὁ κόσμος. Μά, θά μᾶς γελάσουν οἱ ἄλλοι ... Γιατί νά μᾶς γελάσουν, γιατί πρέπει νά γελάσουν αὐτοί καί νά μήν γελάσω ἐγώ μέ αὐτούς; Μά, θά μοῦ πεῖτε: Αὐτοί εἶναι οἱ πολλοί, καί πρέπει νά ἀκοῦμε τή γνώμη τῶν πολλῶν. Ξέρετε τί ἔλεγε ὁ Σωκράτης; «*Δέν ἔχει ἀξία ἡ γνώμη τῶν πολλῶν, ἀλλά ἡ γνώμη τοῦ ἑνός, ἡ γνώμη τοῦ εἰδήμονος*».

Ἄς προσέξομε τή μόδα, ὡς πρός τόν τρόπο τοῦ σκέπτεσθαι. Ὡς πρός δέ τά ἐξωτερικά πράγματα, πῶς θά ντυθοῦμε, θά φᾶμε κτλ., προσέξτε, μήν σπεύδομε, ἄν κάτι δέν ἔχει παλιώσει, ὥστε αὐτό πού πάλιωσε πιά νά μήν προκαλεῖ, τίποτε, νά μήν εἴμαστε κυνηγοί τῆς μόδας. Θά ὑπάρχει μία σεμνότητα, μία συντηρητικότητα. Τή μία φορά εἴχαμε τίς μαλλοῦρες, τίς πλεξοῦδες τά ἀγόρια, ἔτσι πού νά μοιάζουν σάν κορίτσια. Τώρα ἔμαθα ὅτι κουρεύονται μέ τήν ψιλή μηχανή. Γιατί νά κουρευτῶ μέ τήν ψιλή ἤ νά ἀφήσω μαλλιά σάν χαίτη λιονταριοῦ; Ὑπάρχει λόγος; Θά ἀφήσω κάποια μαλλιά καί θά τά κόψω ὅσο πρέπει νά τά κόψω. Μήν τρέχομε πάντα γι' αὐτό τό κάτι καινούριο, γιατί εἶναι μία ἀλαζονεία τοῦ βίου, ἡ ὁποία δέν ὁδηγεῖ σέ καλά

ἀποτελέσματα».

*(Ὁμιλία στίς 19-2-1989, ἐπί ἀποριῶν νέων)*

**Γιατί τά κορίτσια καί οἱ γυναῖκες δέν πρέπει νά φοροῦν παντελόνι καί ἄλλα «ἀντρικά σκεύη».**
**Γιατί οἱ νέοι καί οἱ ἄντρες δέν πρέπει νά φοροῦν γυναικεῖα ροῦχα καί στολίδια.**

«Ὅταν οἱ κοπέλες ἔβγαλαν τίς ποδιές ἀπό τό σχολεῖο, τίς ἔβγαλαν ἐν ὀνόματι τῆς δημοκρατίας, ἀλλά ἀκριβῶς ἔτσι καταργήθηκε ἡ δημοκρατία, διότι ἡ πλούσια βάζει κάθε μέρα καινούριο φόρεμα στό σχολεῖο καί ἡ φτωχιά παίρνει φωτιά καί πάει στή μάνα της καί λέει: «Θέλω καί ἐγώ φουστάνι, διότι ἡ τάδε φιλενάδα μου ἀλλάζει κάθε μέρα φουστάνι». Ποῦ εἶναι ἡ δημοκρατία λοιπόν; Ἐνῶ ἐκείνη, ἡ ὡραία ποδιά, ἡ σεμνή ποδιά ἰσοπέδωνε ὅλες τίς κοπέλες, πλούσιες καί φτωχιές. Κάποτε φορούσαμε καί ἐμεῖς, ὡς ἀγόρια, πηλίκιο. Τώρα, πρῶτα τό πηλίκιο καταργήθηκε, μετά οἱ ποδιές, δέν ξέρω ποῦ θά πάει παρακάτω. Ἔτσι, σήμερα ἐμφανίζονται τά ἀγόρια καί τά κορίτσια μέ ὅ,τι εἴδους ἐνδυμασία θέλετε ἐκεῖ στό σχολεῖο καί φροντίδα τοῦ μαθητῆ εἶναι πῶς θά ἐμφανιστεῖ στό σχολεῖο.

Σήμερα τό κίνημα περί ἰσότητας τῶν φύλων ἔχει πάρει εὐρύτατες διαστάσεις. Θέλησαν οἱ ἄνθρωποι νά τό ἐκφράσουν αὐτό μέ τήν ὁμοιομορφία τῆς στολῆς. Αὐτό τό «unisex», ξένη λέξη, σύνθετη ἀπό πρῶτο συνθετικό τό «uni» καί δεύτερο τό «sex». «Uni» θά πεῖ ὁμοιομορφία, τοῦ αὐτοῦ σχήματος, καί «sex» θά πεῖ φῦλο, ἄρα, ὁμοιότητα φύλων. Αὐτό εἶναι μία ἔκφραση, γιά νά δείξουν τήν ἰσότητα τῶν φύλων μέ τήν ὁμοιότητα τῶν φύλων. Ἐδῶ ὑπάρχει ἕνα λάθος. Δέν σημαίνει ὅτι κάτι πού ἰσοῦται πρέπει καί νά ὁμοιάζει. Μπορεῖ νά ἔχομε δύο πράγματα διαφορετικά, τά ὁποῖα νά ἰσοῦνται, ἀλλά νά μήν ὁμοιάζουν. Ὅπως, γιά παράδειγμα, νά ἔχω δύο δυνάμεις: Ἡ μία νά εἶναι ἡ ἠλεκτρική καί ἡ ἄλλη νά εἶναι ἡ μηχανική δύναμη, ἀλλά νά ἔχομε ἰσόποση δύναμη, δηλαδή οἱ δυνάμεις νά εἶναι ἴσες. Ἄλλο ὅτι ἡ μία μπορεῖ νά ἐκφράζεται ἠλεκτρικά καί ἡ ἄλλη μηχανικά. Οἱ δυνάμεις εἶναι ἴσες. Ὅταν θά θέλαμε νά ἐξισώσουμε τίς δυνάμεις καί νά τίς κάνομε νά εἶναι ὅμοιες, τό ἴδιο πρᾶγμα, ἄν θά θέλαμε νά τό μεταφέρομε στή φυσική, θά ἐπιφέραμε τόν λεγόμενο θερμικό θάνατο τοῦ σύμπαντος. Πού σημαίνει ὅτι ὅλα τά σημεῖα ἐνέργειας βρίσκονται ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου. Ὅπως θά λέγαμε, σάν κοινωνικό φαινόμενο, τό θέμα πού κουβεντιάζομε, ὅλοι ὁμοιάζομε. Γίνεται μία παραχώρηση, ὁ ἄντρας νά βάλει λίγο γυναικεῖα ροῦχα, ἡ γυναῖκα νά βάλει λίγο ἀντρικά ροῦχα, καί ἔτσι νά ἐπιτύχομε τήν ὁμοιότητα, γιά νά ἐκφράσομε τήν ἰσότητα.

Ἐδῶ ἔχομε ἕνα λάθος. Τήν ἰσότητα ἡ Ἁγία Γραφή τήν παρουσιάζει ἀπό τό πρῶτο

βιβλίο τῆς «Γενέσεως», ὅπου ἡ γυναῖκα εἶναι οἰκοδομημένη ἀπό τήν πλευρά τοῦ Ἀδάμ, πού θά πεῖ: Οὔτε ὑποπόδιο εἶναι οὔτε κεφαλή. Εἶναι πλάι του, πού σημαίνει: Εἶναι ἴση. Ἡ δέ σωτηρία εἶναι ἴδια, ἕνα Εὐαγγέλιο, ἕνα Βάπτισμα, μία σωτηρία. Ἄλλο πρᾶγμα ἰσότητα καί ἄλλο ὁμοιότητα. Τό «unisex» εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς ἰσότητας τῶν φύλων, καί θά δείξουν αὐτή τήν ἰσότητα μέ τό νά βάλουν κοινά ροῦχα; Εἶναι λάθος! Ἄν, τώρα, τό κορίτσι πρέπει νά βάλει ἀντρικά ροῦχα ἤ τό ἀγόρι νά βάλει γυναικεῖα ροῦχα κατά τό «unisex», δηλαδή ὁμοιομορφία τῶν φύλων, αὐτό τό λέει ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ἀκοῦστε τί λέει ὁ Θεός στό «Δευτερονόμιο», 22, 5: «*Οὐκ ἔσται σκεύη ἀνδρός ἐπί γυναικί, οὐδέ μή ἐνδύσηται ἀνήρ στολήν γυναικείαν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστί πᾶς ποιῶν ταῦτα*». Κατ' ἀρχάς, κάνει μία διάκριση: Ἐκεῖνα πού θά φορέσει ἡ γυναῖκα καί ἀνήκουν στόν ἄντρα, αὐτά τά λέει σκεύη. Ἐκεῖνα πού θά φορέσει ὁ ἄντρας καί ἀνήκουν στή γυναῖκα, τά λέει στολίδι. Ὑπάρχει διαφορά καί θά τό ἐξηγήσω παρακάτω.

Πρίν ἐξηγήσω θά πεῖτε: «Μά, αὐτά ἀνήκουν στήν Παλαιά Διαθήκη». Στήν Παλαιά Διαθήκη ὑπάρχουν καί οἱ δέκα ἐντολές, ἀλλά ποιός σᾶς εἶπε ὅτι καταργήθηκαν; Μόνο ὁ τελετουργικός Νόμος καταργήθηκε, γιατί ἦρθε τό πρωτότυπο. Ὄχι. Ἐκεῖ εἴχαμε τά ἀντίτυπα τῶν θυσιῶν. Αὐτά δέν χρειάζονται πιά. Ὁ ἠθικός νόμος ὄχι μόνο ὑπάρχει, ἀλλά καί ἔχει βελτιωθεῖ καί ἔχει γίνει ἀνώτερος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Συνεπῶς, ἀκόμη περισσότερο πρέπει νά τονίσομε ἐκεῖνο πού λέει ὁ Θεός στό «Δευτερονόμιο». Τί λέει; «Δέν πρέπει νά ὑπάρχουν στή γυναῖκα σκεύη ἀνδρός οὔτε νά ντυθεῖ ἄντρας γυναικεία στολή, γιατί αὐτό εἶναι βδέλυγμα στό Θεό σου, ὅταν κάνεις τέτοια πράγματα». Γιατί εἶναι βδέλυγμα; Θά λέγαμε: Τό θέλει ὁ Θεός, τελείωσε, ἀλλά θά σᾶς ἐξηγήσω μερικά πράγματα.

Ξέρετε, ὑπάρχει ἡ παροιμία ὅτι δέν κάνουν τά ράσα τόν παπᾶ. Ναί, ἀλλά μέχρι ἕνα βαθμό κάνουν τά ράσα τόν παπᾶ, ὅπως καί ἡ στολή κάνει τόν ἀξιωματικό καί τά στρατιωτικά ροῦχα κάνουν τόν στρατιώτη. Σήμερα οἱ στρατιῶτες βγάζοντας τή στολή τους, μή σᾶς φανεῖ ὑπερβολή ὁ χαρακτηρισμός, αὐτό εἶναι συμφορά, γιατί δέν ἔχει συνείδηση στρατιώτου ὁ στρατιώτης. Καί ἐγώ, ἅμα θά βγάλω τά ράσα μου, δέν θά ἔχω συνείδηση ἱερέως. Θά πηγαίνω στό παρτάκι μου, θά πηγαίνω στόν κινηματογράφο μου, θά ἔχω καί τή φιλενάδα μου, νά μέ συμπαθᾶτε πού τά λέω ἔτσι, τί θά μέ ἐμποδίσει; Ἔβγαλα τά ροῦχα μου, δέν μέ βλέπει κανείς. Τώρα κάτι μέ κρατάει, καί ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι δέν πιστεύω, κάτι ὅμως μέ κρατάει. Συνεπῶς, κάνουν καί τά ράσα τόν παπᾶ.

Φορώντας ἐγώ τά ροῦχα τά ἱερατικά μου, αὐτή τή στιγμή δέχομαι τήν ἐπίδραση τῶν ράσων μου στήν ψυχή μου καί ἔτσι μοῦ δημιουργεῖ ἕνα αἴσθημα πού ἔχει ἤδη μπεῖ στό ὑποσυνείδητό μου, ὅτι εἶμαι ἱερέας. Ἐπιδρᾶ λοιπόν ἡ στολή στήν ψυχή. Καί ἀντίθετα, **ἄν ἔχω μία ἔφεση, μία τάση μέσα στήν ψυχή μου, θά τήν ἐκφράσω μέ μία ἀνάλογη στολή**. Εἶμαι σεμνός ἄνθρωπος, θά ἐκφράσω τή σεμνότητα τῆς ψυχῆς μέ μία στολή σεμνή. Ἄν εἶμαι ἄσεμνος ἄνθρωπος, θά ἐκφράσω

αὐτή τήν ἀ-σεμνότητά μου μέ μία ἀνήθικη στολή. Ὥστε βλέπομε νά ὑπάρχει μία ἐπίδραση τῆς ψυχῆς πρός τήν στολή καί τῆς στολῆς πρός τήν ψυχή. Ἡ τάση πού ὑπάρχει σήμερα οἱ ἱερεῖς νά βγάλουν τά ράσα τους δέν εἶναι σωστή. Ἡ στολή εἶναι ἕνα προσωπεῖο, πού ἐκφράζει ταυτοχρόνως καί τήν προσωπικότητα. Ὁ Πώλ Τουνιέ, ὁ διάσημος Ἑλβετός ψυχίατρος, στό βιβλίο «Προσωπεῖο καί προσωπικότητα», λέει: Καί ἡ στολή κάνει τόν ἀξιωματικό καί τά ράσα κάνουν τόν παπᾶ καί ἡ στολή ἡ σεμνή καί ἡ ποδιά κάνουν τόν μαθητή καί ἡ γυνακεία στολή κάνει τή γυναῖκα καί ἡ ἀνδρική στολή τόν ἄνδρα. Διότι, **ὅταν ὁ ἄνδρας βάλει γυναικεῖα ροῦχα, ἀρχίζει νά ἀποκτᾶ μία ψυχολογία γυναικεία, καί ὅταν ἡ γυναῖκα βάλει ἀντρικά ροῦχα, ἀρχίζει νά ἀποκτᾶ μία ψυχολογία ἀνδρική,** καί αὐτό λέγεται στήν ψυχολογία «ψυχολογικός ἑρμαφροδιτισμός», νά τό πῶ ἔτσι, «ψυχολογικός ἀρσενικοθηλυκισμός», καί αὐτό τό πρᾶγμα εἶναι μεγάλη ζημιά. Γι' αὐτό στήν ἐποχή μας ἔχομε πολλές διάστροφες ἁμαρτίες, ἐπειδή ἐξισώσαμε τά φῦλα, ἀπό πλευρᾶς πλέον στολῆς. Εἶναι ὑπέρβαση τοῦ φύλου.

Ἄν ἔτσι ἔχουν τά πράγματα, τότε μία γυναῖκα ὅταν ἔχει τήν ἐπιθυμία νά ντυθεῖ ἀντρικά ἤ ἕνας ἄντρας νά φορέσει γυναικεῖα ροῦχα, τότε ἀρχίζει νά ἐπιδρᾶ ἡ στολή ἐπί τῆς ψυχῆς καί δημιουργώντας αὐτές τίς ἐπιδράσεις ἡ στολή δημιουργεῖ «ψυχολογικό ἑρμαφροδιτισμό». Ἡ ψυχολογία παρατηρεῖ ὅτι δι' αὐτῆς τῆς μεταμφίεσης οἱ ἄνθρωποι τελειοποιοῦνται, γίνεται πιό δυνατή ἡ γυναῖκα, ἔχει κανείς τό αἴσθημα βάζοντας αὐτά τά ροῦχα ὅτι εἶναι πιό τελειοποιημένος ἄνθρωπος.
Ὁ Θεός ἐποίησε τά ζῶα κατά γένος, πού σημαίνει: Δέν μπορεῖς νά μπερδεύεις τά γένη μέσα στή φύση. Ἄν τά μπερδέψεις, θά προκαλέσεις ἐκφυλισμό. Δέν εἶναι ὅμως μόνο ὁ ἐκφυλισμός στή φύση, ἀλλά προχωροῦμε στούς ἀνθρώπους, ἔχομε ἐκφυλισμό κοινωνικό. Θυμηθεῖτε τά Σόδομα καί τά Γόμορρα. Ἦταν μία κοινωνία ἐκφυλισμένη. Ἔχουμε καί ψυχολογικό ἐκφυλισμό. Ὅταν ἕνας ἄνδρας ντύνεται γυναῖκα, τότε πῶς εἶναι δυνατόν ποτέ νά αἰσθάνεται ἀντρικά; Καί ὅταν μία γυναῖκα ντύνεται ἀντρικά, πῶς εἶναι δυνατόν νά αἰσθάνεται γυναικεῖα; Γι' αὐτό ὑπάρχει καί ἡ ὁμοφυλοφιλία καί στούς ἄνδρες καί στίς γυναῖκες.
Καί κάτι ἀκόμα. Λέει: «Σκεύη ἀνδρός». «Σκεύη» δέν εἶναι ἡ στολή μόνο, εἶναι καί ὁ ὁπλισμός. Πρέπει νά σᾶς πῶ ὅτι αὐτή ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ ὑπαινίσσεται ὅτι ἡ γυναῖκα δέν πρέπει νά χρησιμοποιεῖ ἐπαγγέλματα πού ἔχει ὁ ἄντρας, ὅπως εἶναι τό στρατιωτικό ἐπάγγελμα ἤ νά ἔχει ὅπλα καί νά πηγαίνει στόν πόλεμο. Λέει ὁ Κανών 62 τῆς 6ης Οἰκουμενικῆς Συνόδου γιά ἐκείνους πού λέγουν ὅτι αὐτά ἀνήκουν στήν Παλαιά Διαθήκη: «*Μηδένα ἄνδρα γυναικείαν στολήν ἐνδιδύσκεσθαι ἤ γυναῖκα τήν ἀνδράσιν ἁρμόδιον*». Δέν θά βάλει ὁ ἕνας τά ροῦχα τοῦ ἄλλου».

*(Ὁμιλία στίς 26-1-1986, ἐπί ἀποριῶν νέων)*

**Στόν ἀρχαῖο κόσμο τά ἐνδύματα ἀνδρῶν καί γυναικῶν ἦταν τά ἴδια;**

«Ἂν πάρομε ὡς ἐπιχείρημα ὅτι τότε τά ἐνδύματα ἀνδρῶν καί γυναικῶν ἦταν τά ἴδια, δηλαδή ὁ ποδήρης χιτώνας, διότι καί ὁ ἄντρας καί ἡ γυναῖκα εἶχαν ποδήρη χιτῶνα, αὐτά ὁμοίαζαν, καί συνεπῶς δέν ἔχει πολλή σημασία γιά μᾶς σήμερα ἄν φορᾶμε τά ἴδια ροῦχα.

Προσέξτε, ἄν τότε ὁμοίαζαν τά ἐνδύματα ἀνδρός καί γυναικός [ὅμως δέν ὁμοίαζαν], μποροῦσε νά διακρίνει κανείς τήν ἀνδρική στολή ἀπό τή γυναικεία. Στή γενική κατασκευή ἦσαν ποδήρεις χιτῶνες, ἀλλά εἶχαν διαφορές. Ἂν λοιπόν ἔχομε τόν ποδήρη χιτῶνα κοινό στοιχεῖο, παρά ταῦτα ὁ Θεός λέει αὐτό πού λέει [στό «Δευτερονόμιο» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης]. Πόσο περισσότερο, πού σήμερα ἡ στολή τῆς γυναίκας εἶναι πάλι χιτών, αὐτό πού λέμε φουστάνι, χιτωνίσκος εἶναι, δηλαδή χιτώνας, ἀλλά δέν εἶναι ποδήρης, δηλαδή εἶναι ἀνεβασμένος πιό πάνω. Καί ὁ ἄνδρας φορᾶ παντελόνια, ἀκόμη παρισσότερο ἡ γυναῖκα δέν πρέπει νά φορᾶ παντελόνια, γιατί ἡ διαφορά ἀνδρικῆς καί γυναικείας στολῆς εἶναι μεγαλύτερη καί βαθύτερη ἀπό ὅ,τι ἦταν στήν ἀρχαιότητα, πού ὁ Θεός εἶχε πεῖ: «Δέν πρέπει ἡ γυναῖκα νά βάζει ἐνδύματα ἀνδρικά».

*(Ὁμιλία στίς 13-4-1986, ἐπί ἀποριῶν νέων)*

## Ἐν κατακλεῖδι

«Ἂν μέ ρωτήσετε: Πῶς νά ντυθῶ; Θά σᾶς ἀπαντοῦσα: **Σεμνά**. Τί θά πεῖ «σεμνά»; «Σεμνά» θά πεῖ: Ἐκεῖνο τό στοιχεῖο πού μέσα μου πρέπει νά διατηρῶ, ἀφοῦ βεβαίως ἔχω μία πνευματική κατάσταση, πού δέν προκαλεῖ. Ἂν ὑποτεθεῖ ὅτι θά μποροῦσε μία κοπέλα νά ντυθεῖ ὅπως μία ἀρχαία Ἑλληνίδα, μέ μακρύ φουστάνι καί νά βγεῖ ἔξω κτλ., πού θά μποροῦσε αὐτό νά ἦταν σεμνό στήν ἐποχή της, σήμερα ὅμως θά προκαλέσει τά μάτια τῶν πάντων καί συνεπῶς δέν εἶναι σεμνό. Ὥστε τό **σεμνό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖο δέν προκαλεῖ**.

Καί ὁ ἄντρας καί ἡ γυναῖκα θά πρέπει νά ἔχουν μία σεμνότητα στήν ἐμφάνιση. Δέν θά βγοῦν βεβαίως ἄτσαλοι, ἀρτζούμπαλοι, βρώμικοι. Καθαρά, σιδερωμένα ροῦχα, θά εἴμαστε, προσέξτε, περιποιημένοι, ἀλλά ὄχι ἐξεζητημένα περιποιημένοι καί στολισμένοι. Καί θά ἔχομε τή σεμνότητα.

Ὁ ἄνθρωπος δέν ζυγίζεται ἀπό τά ροῦχα καί τά κοσμήματά του. Ὁ ἄνθρωπος ζυγίζεται ἀπό τό περιεχόμενό του. Ὄχι τί ἔχω στήν τσέπη μου, ἀλλά ποιός εἶμαι ἐγώ, τί ἔχω στό νοῦ καί στήν καρδιά μου. Εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ὁ μορφωμένος, ὁ ἄνθρωπος πού μπορῶ νά μιλῶ σωστά, ὁ εὐγενής, ὁ σώφρων, ὁ ἄνθρωπος πού ἔχω περιεχόμενο; Αὐτό ζυγίζει. Σᾶς βεβαιώνω, εἶναι γνωστό ὅτι εἶναι ποσά ἀντιστρόφως ἀνάλογα, **ὅσο πιό πολύ ἕνας ἄνθρωπος ἀπό μέσα του γεμίζει, τόσο δέν τόν ἐνδιαφέρει ἡ**

**ἐξωτερική περιβολή. Ὅσο ἀδειάζει ἀπό μέσα, τόσο φορτώνεται ἀπ' ἔξω.** Γι' αὐτό, ἄν δεῖτε καμιά κοπέλα πολύ φορτωμένη, νά εἶστε σίγουροι, ἔχει πολύ λίγο μυαλό ἤ καθόλου!».

*(Ὁμιλία 14-12-1986, ἐπί ἀποριῶν)*

## Συμπερασματικά

Ἡ μόδα «mode» εἶναι ξένη λέξη καί πέρασε στή γλῶσσα μας ὡς ἔχει. Στά ἑλληνικά λέγεται «συρμός» καί θά πεῖ: Ἡ ἀντίληψη πού ἔχει ἕνα κοινωνικό σύνολο γιά κάποια πράγματα μέσα στή ζωή ἤ γιά τή ζωή. Μόδα εἶναι καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο σκεπτόμαστε.

Δέν θά βγοῦμε ἀπό τήν ἐποχή μας, μέ ἕναν τρόπο ζωῆς ἤ ἕνα ντύσιμο ἄλλης ἐποχῆς, ἄς εἶναι καί σεμνό, γιατί αὐτό προκαλεῖ. Ἀλλά ἀπό τήν ἄλλη, δέν θά ἀκολουθήσομε κατά γράμμα τή μόδα, δέν θά γίνομε κυνηγοί τῆς μόδας. Θά ἔχομε μία μετριοπαθῆ στάση. Θά ἔχομε μία σεμνότητα, δηλαδή μία κατάσταση πού δέν προκαλεῖ.

Τό κίνημα τῆς ἰσότητας θέλει τά φῦλα νά εἶναι ὅμοια, γι' αὐτό προβάλλει καί τό «unisex» ντύσιμο. Ἡ ὁμοιότητα ὅμως δημιουργεῖ ψυχολογικό καί κοινωνικό ἐκφυλισμό, γιατί ὁ Θεός ἔκανε τήν κτίση κατά γένη, καί ἄν τά γένη μπερδευτοῦν, τότε προκαλεῖται ἐκφυλισμός, ὅπως στήν περίπτωση τῶν Σοδόμων.

Γιά τήν Ὀρθοδοξία ἄνδρας καί γυναῖκα εἶναι ἴσοι, ἀλλά ὄχι ὅμοιοι.

*(Πηγή:* athanasiosmytilinaios.blogspot.gr*, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΚΙΝΗΣ)*